

SPLOŠNI PRISTOP ICEP

Co-funded by
the European Union

CILJI USPOSABLJANJA

Po tem usposabljanju boste znali:

- opisati ključne vidike energetske politik EU
- razlikovati med načrti NECP in ICEP
- naštetiti ključne elemente ICEP

O PROJEKTU LOCAL GoGREEN

Proces prehoda na čisto energijo v šestih manjših evropskih občinah

Krepitev zmogljivosti, participativno odločanje in sodelovanje pri oblikovanju in izvajanju celostnih podnebnih in energetskega načrtov.

Pilotne lokacije:

- Ormož, Slovenija
- Tito, Italija
- Dryanovo, Bolgarija
- Ponferrada, Španija
- Albstadt, Nemčija
- Antunovac, Hrvaška

CILJI PROJEKTA LOCAL GoGREEN

Zagotavljanje **tehnične pomoči** lokalnim pilotom v primerljivem transnacionalnem okviru

Izboljšanje **sinergij med javnimi in zasebnimi deležniki** pri izvajanju ICEPa

Pospešiti uporabo ciljno usmerjenih naložb iz evropskih skladov za boljše načrtovanje ICEPa

Repliciranje in razširitev integriranih ukrepov za CET prek **transnacionalnega sodelovanja občin**

Omogočanje zelenega in krožnega podnebja ter vključujočih **načrtov za razogljichenje, ki podpirajo trajnostni razvoj**

IMPLEMENTACIJA PROJEKTA LOCAL GoGREEN BI PRIPELJALA DO:

300

deležnikov z več znanja in spretnostmi na področju prehoda na čisto energijo

90

lokalnih in regionalnih organov se se zavezalo, da bodo pospešile izvajanje ICEP

5 GWh/leto

proizvodnje energije iz obnovljivih virov

1.600 tCO₂/leto

Zmanjšanje emisij CO₂ v triletnem obdobju in 4.500 tCO₂/leto v obdobju petih let po projektu

2,94 GWh/leto

prihrankov energije v triletnem obdobju in 8,4 GWh/leto v obdobju petih let po projektu

IMPLEMENTACIJA PROJEKTA LOCAL GoGREEN BO OMOGOČILA:

1 načrt (roadmap) in 3 akcijski načrti

za vsako pilotno regijo, skupaj 6
načrtov in 18 akcijskih načrtov.

4,3 milijona €

naložb v trajnostno energetska
prenovo

6

lokalni energetska naložbeni
projekti

INTEGRIRANO PODNEBNO
IN ENERGETSKO NAČRTOVANJE
ICEP

Co-funded by
the European Union

ICEP - INTEGRIRANO PODNEBNO IN ENERGETSKO NAČRTOVANJE

ICEP - celovit načrt, ki združuje strategije za blažitev podnebnih sprememb in upravljanje energije.

Ti načrti se osredotočajo na zmanjšanje emisij, povečanje uporabe obnovljivih virov energije in izboljšanje energetske učinkovitosti ob upoštevanju lokalnih gospodarskih in družbenih vplivov.

Cilj: najti okolju prijazne, družbeno sprejemljive in stroškovno učinkovite rešitve z vključevanjem možnosti oskrbe z energijo in povpraševanja po njej za podporo trajnostnemu razvoju.

Ozadje: potreba po podpori malim in oddaljenim skupnostim v Evropi pri njihovih prizadevanjih za doseganje srednjeročnih ciljev EU za dekarbonizacijo do leta 2030

Ukrepi:

- uskladitev finančnih spodbud s preходом na čisto energijo (CET).
- podpiranje izmenjave znanja
- izgradnja zmogljivosti

SECAP - TRAJNOSTNI ENERGETSKO - PODNEBNI NAČRT

SECAP – strateški načrt za blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje na lokalni ravni.

Ti načrti se osredotočajo na zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, povečanje energetske učinkovitosti in krepitev odpornosti na podnebne vplive, pri čemer upoštevajo lokalne gospodarske, okoljske in družbene dejavnike.

Cilj: Razviti in izvajati trajnostne energetske in podnebne politike z integracijo strategij za blaženje in prilagajanje, s čimer se podpira dolgoročna odpornost.

Ozadje: SECAP je ključni okvir za občine in lokalne oblasti v Evropi pri izpolnjevanju podnebnih in energetskih ciljev EU do leta 2030 v okviru pobude Konvencije županov.

Ukrepi:

- Določanje ciljev za zmanjšanje emisij v skladu z EU in nacionalnimi politikami
- Izvajanje projektov energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije
- Krepitev podnebne odpornosti z ukrepi za prilagajanje
- Spodbujanje sodelovanja občanov in vključevanja deležnikov

Ekosistem energetskega in podnebnega načrtovanja

RAZLIKA ICEP / SECAP / NEPN ?!

Nacionalni energetski in podnebni načrt (NEPN), Trajnostni energetski in podnebni akcijski načrt (SECAP) in Integrirani podnebni in energetski načrt (ICEP) so okvirji za reševanje izzivov na področju podnebja in energije. NEPN deluje na nacionalni ravni, medtem ko sta SECAP in ICEP osredotočena na lokalno in regionalno raven. Ti okvirji se razlikujejo po obsegu in regulativnih zahtevah.

Vidik	NEPN	SECAP	ICEP
Raven	Nacionalna	Lokalna/regionalna raven (mesta, kraji, regije)	Lokalna/regionalna raven (mesta, kraji, regije)
Fokus	Izvajanje podnebnih ciljev do leta 2030.	Podnebni ukrepi in trajnostna energija	Celostna podnebna in energetska strategija
Obvezno / Prostovoljno	Obvezno	Prostovoljno (Konvencija županov)	Obvezno (izvajanje NEPN na lokalni ravni na podlagi uredbe EU)
Časovno obdobje	2030 in naprej	2050 (dolgoročno)	2030 in dalje (podnebni in energetski okvir EU 2030).
Komponente	Energetska učinkovitost, obnovljivi viri energije, prilagajanje podnebnim spremembam, energetska varnost, razogljičenje, notranji energetski trg, raziskave, inovacije in konkurenčnost.	Energetska učinkovitost, obnovljivi viri energije, prilagajanje podnebnim spremembam	Energetska učinkovitost, obnovljivi viri energije, prilagajanje podnebnim spremembam, sprememba rabe zemljišč
Osredotočenost na sektorje	Vsi sektorji: stavbe, promet, energetika, kmetijstvo, stavbni fond itd.	Stavbe, promet, lokalna infrastruktura	Stavbe, promet, raba zemljišč, lokalna proizvodnja energije
Spremljanje EU	Pregledano s strani komisij EU.	Usklajeno s cilji EU, vendar brez uradnega nadzora.	Nadzor EU in poročanju prek NEPN.

OZADJE: OKVIR EU 2030 ZA PODNEBJE IN ENERGIJO

Leta 2014 so se države EU dogovorile o podnebnih in energetske, ter političnih ciljih za 2020 in 2030.

Ti cilji naj bi **EU** pomagali **doseči bolj konkurenčen, varen in trajnosten energetski sistem** ter doseči **dolgoročni cilj zmanjšanja toplogrednih plinov do leta 2050**.

Leta 2022 sta bila za posodobitev paketa sprejeta paketa [Fit for 55](#) in [RePowerEU](#).

Cilji EU za leto 2030:

- **55-odstotno** zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v primerjavi z letom 1990.
- vsaj **42,5-odstotni** delež porabe energije iz obnovljivih virov, s ciljem doseči 45 %.

Naslednja zakonodaja EU pojasnjuje in posodablja ta okvir ter dopolnjuje njegov cilj.

ICEP PROTI PODNEBNIM IN ENERGETSKIM POLITIKAM

Politika	Povezava
Evropsko podnebno pravo	določa nov, ambicioznejši cilj zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov za vsaj -55 % do leta 2030 v primerjavi z ravnmi iz leta 1990. Emisije je treba zmanjšati v vseh sektorjih, od industrije in energetike do prometa in kmetijstva.
Okvirna konvencija ZN o spremembi podnebja in Pariški sporazum	Sodelovanje in podpora mednarodnih partnerjev EU pri podnebnih ukrepih. Vzporedno z blažilnimi ukrepi EU sprejema ukrepe za prilagajanje podnebnim spremembam, da bi se soočila z neizogibnimi vplivi podnebnih sprememb.
Novi evropski Bauhaus	Novi evropski Bauhaus združuje državljane, strokovnjake, podjetja in institucije, da bi si na novo zamislili trajnostno življenje v Evropi in širše. Poleg tega, da ustvarja platformo za eksperimentiranje in povezovanje, pobuda podpira pozitivne spremembe tudi z zagotavljanjem dostopa do financiranja EU za lepe, trajnostne in vključujoče projekte.

ICEP PROTI PODNEBNIM IN ENERGETSKIM POLITIKAM

Politika	Povezava
Evropski zeleni dogovor	Cilj je preoblikovati EU v pravično in uspešno družbo, s sodobnim, ter viri učinkovitim in konkurenčnim gospodarstvom, v katerem do leta 2050 ne bo neto emisij toplogrednih plinov in v katerem bo gospodarska rast ločena od rabe virov.
Prednostne naloge evropskega zelenega posla	- varovanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov. - zmanjšanje onesnaževanja zraka, vode in tal. - prehod na krožno gospodarstvo - izboljšanje ravnanja z odpadki
Oskrba s čisto, cenovno dostopno in varno energijo	Misija EK "100 podnebno nevtralnih mest v Evropi do leta 2030": Mala mesta pogosto nimajo dovolj osebja, pristojnosti in denarja, da bi lahko sodelovala v teh pobudah. Zato je pomembno, da se osredotočimo na mala mesta.

NACIONALNI NAČRT ZA ENERGIJO IN PODNEBJE (NECP)

Nacionalni energetske in podnebni načrt (NECP) je 10-letni integrirani dokument, ki ga [je Evropska unija naložila](#) vsaki državi članici, da bi EU pomagala doseči skupne cilje glede emisij toplogrednih plinov.

Energetsko-podnebni načrt **obravna vseh pet razsežnosti energetske unije EU**: razogljičenje, energetska učinkovitost, energetska varnost, notranje energetske trge, ter raziskave, inovacije in konkurenčnost.

Načrt določa naslednje cilje:

1. zmanjšanje emisij toplogrednih plinov z obnovljivimi viri energije in varčevanjem z energijo;
2. boj proti podnebnim spremembam s podnebno nevtralnimi elektroenergetskimi sistemi.
3. prehod na sistem mobilnosti brez emisij, ki vključuje trajnostne nosilce energije (elektrika, biogoriva in zeleni vodik);
4. stanovanja in druge stavbe bodo postale energetska učinkovitejša v okviru trajnostne preobrazbe grajenega okolja;
5. spodbujati trdno in trajnostno kmetijstvo, ki uporablja učinkovitejši pristop k surovinam in okolju.

POMEN ICEP

- **Lokalne in regionalne** oblasti = ključnega pomena za uresničitev **podnebnih in energetskih ciljev EU do leta 2030**
- **Občine**
 - vodenje zelenega gospodarstva v Evropi s politikami, ki krepijo življenje v skupnosti
 - pritegniti naložbe
 - spodbujanje razvoja poslovanja
 - lokalne oblasti so običajno manj pristranske in odločnejše
- **ICEP krepi lokalne zmogljivosti** v občinah
 - za podeželska in oddaljena območja je bistvenega pomena, da izpolnijo cilje dekarbonizacije, kar zahteva usklajene spodbude, izmenjavo znanja in krepitev zmogljivosti
- Izvajanje in spremljanje ICEP pospešuje **prehod na čisto energijo** na lokalni ravni, doseganje ciljev do leta 2030 in še dlje z učinkovitim reševanjem izzivov.

CILJI IN NALOGE ICEP-A

Splošno:

- Trajnostni razvoj
- Blažitev podnebnih sprememb
- Energetska varnost
- Vključevanje politik
- Krepitev odpornosti

Na lokalni ravni:

- Vključevanje skupnosti
- Lokalni obnovljivi viri energije
- Dostop do energije
- Prilagoditveni ukrepi za obvladovanje tveganj, povezanih s podnebjem
- Gospodarski razvoj

KLJUČNI ELEMENTI ICEP-A

Co-funded by
the European Union

ELEMENTI ICEP-A

Trajnostni promet (e-mobilnost)

- Spodbujanje javnega prevoza, kolesarjenja in hoje
- Podpora uvajanju električnih vozil in vozil z nizkimi emisijami ter širitev infrastrukture za e-mobilnost

Energetska učinkovitost stavb

- Izvajanje ukrepov za varčevanje z energijo v novih in obstoječih stavbah
- Spodbujanje uporabe energetske učinkovitih naprav in izolacijskih materialov.

Proizvodnja energije iz obnovljivih virov

- Prehod na obnovljive vire energije, kot so sončna, vetrna, vodna in geotermalna energija.
- Razvoj in vključevanje infrastrukture za obnovljive vire energije

Pridobivanje energije iz odpadkov

- Pretvarjanje odpadnih materialov v uporabno energijo
- Povezovanje sistemov za ravnanje z odpadki in proizvodnjo energije

Krajina in načrtovanje za večjo absorpcijo ogljika

- Krepitev zelenih površin in drevoredov za absorpcijo ogljikovega dioksida
- Izvajanje praks načrtovanja rabe zemljišč, ki povečujejo emisije ogljika.

PREDNOSTI IN IZZIVI IZVAJANJA ICEP

PREDNOSTI IZVAJANJA

Okoljska trajnost

- Zmanjšanje emisij, shranjevanje ogljika

Gospodarski razvoj

- Ustvarjanje delovnih mest, privabljanje naložb, prihranki pri stroških

Odpornost

- prilagajanje podnebnim spremembam, energetska varnost, pripravljenost na nesreče

Socialne ugodnosti

- Javno zdravje, vključevanje skupnosti, spodbujanje participativnih procesov

Politika in upravljanje

- Učinkovita raba virov, inovacije in sodelovanje

Dolgoročna trajnost

- Celovito načrtovanje, razširljivost in replikacija

IZZIVI, KI JIH JE TREBA PREMAGATI.

Okoljska trajnost

- Razpoložljivost in kakovost podatkov, politika in regulativna vprašanja

Gospodarski razvoj

- Finančne omejitve, naložbena tveganja, gospodarski prehod

Odpornost

- Usklajevanje in sodelovanje, spremljanje tehničnih izzivov, dodeljevanje sredstev

Socialne ugodnosti

- Vključevanje skupnosti, vprašanja enakosti

Politika in upravljanje

- Regulativne ovire, zapleteno usklajevanje, nenehna krepitev zmogljivosti

Dolgoročna trajnost

- Trajno financiranje, razširljivost, stalno prilagajanje

ŠTUDIJE PRIMEROV

Co-funded by
the European Union

PRIMER: GABROVO, BOLGARIJA

Evropska nagrada Green Leaf 2021

Površina: 234 km²

Prebivalstvo: 48,133 (2021)

Osredotočenost:

Blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje: 40 % zmanjšanje emisij do leta 2030, spodbujanje obnovljivih virov energije in prilagoditveni ukrepi, kot so zelene površine, požarna varnost in vzdrževanje rečnega toka.

Energetska učinkovitost in inovacije: Zmanjšanje porabe energije v stavbah, spodbujanje električnega prevoza in razvoj območij z nevtralnimi emisijami ogljika.

Ravnanje z odpadki: Izboljšanje ločevanja odpadkov, kompostiranje in vključevanje obnovljivih virov energije v javne stavbe.

Viri: Poročilo o letu zelenega lista v Gabrovu
Akcijski načrt za trajnostno energijo in podnebje občine Gabrovo do leta 2030

Co-funded by
the European Union

LOCAL
GoGREEN

PRIMER: GABROVO, BOLGARIJA

Nacionalni in mednarodni okvir:

Sklicuje se na cilje trajnostnega razvoja ZN:

- Vključuje cilje trajnostnega razvoja s poudarkom na trajnostni energiji, podnebnih ukrepih in odporni infrastrukturi. To vključuje spodbujanje obnovljivih virov energije, izboljšanje energetske učinkovitosti in izvajanje ukrepov za prilagajanje podnebnim spremembam.
- Upošteva zakonodajni okvir Evropske unije in Bolgarije.

Cilji Konvencije županov za leto 2030:

- Usklajenost s cilji Konvencije županov, vključno z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov za 40 %.

Viri: Poročilo o letu zelenega lista v Gabrovu
Akcijski načrt za trajnostno energijo in podnebje občine Gabrovo do leta 2030

KLJUČNE UGOTOVITVE

- EU želi doseči bolj konkurenčen, varen in trajnosten energetske sistem ter izpolniti dolgoročni cilj zmanjšanja toplogrednih plinov do leta 2050.
- **Nacionalni energetski in podnebni načrt (NECP)** je 10-letni integrirani dokument, ki ga je Evropska unija naložila vsaki državi članici, da bi EU dosegla svoje skupne cilje glede emisij toplogrednih plinov.
- **ICEP - integrirano podnebno in energetske načrtovanje** za majhne skupnosti, ki združuje strategije za blažitev podnebnih sprememb in upravljanje energije. Osredotoča se na zmanjšanje emisij, povečanje uporabe obnovljivih virov energije in izboljšanje energetske učinkovitosti ob upoštevanju lokalnih gospodarskih in družbenih vplivov.
- Ključne komponente ICEP pokrivajo prednostna področja lokalnega projekta GoGreen: Trajnostni promet (e-mobilnost), energetska učinkovitost stavb, proizvodnja energije iz obnovljivih virov, krajina in načrtovanje za večjo absorpcijo ogljika ter pridobivanje energije iz odpadkov.

SODELOVANJE KLJUČNIH DELEŽNIKOV - ZAKAJ IN KAKO?

Co-funded by
the European Union

ZAKAJ NAČRTOVATI IN VKLJUČITI KLJUČNE DELEŽNIKE?

1. **Krepi kolektivno vizijo:** S povezovanjem različnih deležnikov se oblikujejo skupni cilji, ki odražajo različne perspektive v skupnosti. Prav tako pomagajo pri reševanju večplastnih izzivov prehoda na trajnostne energetske in podnebne rešitve.
2. **Krepi zaupanje in preglednost:** Ko se ljudje počutijo vključene in obveščene, se zmanjšajo dvomi in negotovosti. Odprta komunikacija omogoča skupnostim, da razumejo vpliv in koristi energetskih in podnebnih pobud, kar krepi občutek lastništva in podpore.
3. **Spodbuja inovativne rešitve:** Vključevanje sproži številne inovativne rešitve. Različni glasovi pogosto spodbudijo nekonvencionalne zamisli, ki se v izoliranem okolju ne bi pojavile. To lahko privede do učinkovitejših in ustvarjalnejših pristopov k podnebnim in energetskim izzivom.
4. **Izboljša sprejemanje odločitev:** Sodelovanje deležnikov zagotavlja, da so odločitve bolj vključujoče ter predstavljajo potrebe in vrednote skupnosti. To lahko privede do bolj trajnostnih in sprejetih rezultatov, drugi pa se lahko pridružijo pri doseganju ciljev.
5. **Poveča odgovornost:** Ko so v proces načrtovanja vključeni deležniki, je večja odgovornost. To pomaga zagotoviti, da se projekti izvajajo učinkovito in da so cilji doseženi na pregleden način.

METODE VKLJUČEVANJA DELEŽNIKOV 1

S kombinacijo naslednjih metod lahko občine zagotovijo celovito in smiselno vključevanje deležnikov v svoja prizadevanja za podnebno in energetska načrtovanje.

Javna srečanja in delavnice: Gostovanje javnih srečanj in delavnic omogoča neposredno interakcijo s člani skupnosti. Na teh dogodkih lahko deležniki izrazijo svoja mnenja, postavljajo vprašanja in prispevajo ideje.

Ankete in vprašalniki: Razpošiljanje anket in vprašalnikov lahko pomaga zbrati podatke od širšega občinstva. Ta metoda je še posebej uporabna za zbiranje kvantitativnih podatkov ter razumevanje prednostnih nalog in skrbi skupnosti.

Fokusne skupine: Organiziranje fokusnih skupin z določenimi skupinami deležnikov (npr. lokalnimi podjetji, okoljskimi organizacijami, prebivalci) lahko zagotovi poglobljen vpogled v določena vprašanja in spodbudi ciljno usmerjene razprave.

METODE VKLJUČEVANJA DELEŽNIKOV 2

Svetovalni odbori: Oblikovanje svetovalnih odborov, ki vključujejo predstavnike različnih skupin deležnikov, zagotavlja stalno sodelovanje in strukturiran način prispevanja deležnikov k procesu načrtovanja.

Spletne platforme in družbeni mediji: Uporaba spletnih platform in družbenih medijev lahko pomaga doseči širše občinstvo in olajša stalno sodelovanje. Ta orodja se lahko uporabljajo za izmenjavo informacij, zbiranje povratnih informacij in obveščanje skupnosti o napredku.

Partnerstva s skupnostjo: Sodelovanje z lokalnimi organizacijami, šolami in podjetji lahko okrepi prizadevanja za ozaveščanje in vzpostavi močnejše vezi v skupnosti. Ta partnerstva lahko pomagajo mobilizirati sredstva in podporo za podnebne in energetske pobude.

Izobraževalne kampanje: Izvajanje izobraževalnih kampanj za ozaveščanje o podnebnih in energetskih vprašanjih lahko deležnikom omogoči znanje, ki ga potrebujejo za učinkovito sodelovanje v procesu načrtovanja.

HVALA!

Website

Linkedin

X (Twitter)

YouTube

Instagram

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

